

Fascister?

HD 9/3-93

102807

22.2.93 skrev venstrebladet, Dagbladet, redaksjonelt at Fedrelandslaget var en fascistisk organisasjon. Vet dagens Dagblad at innbyderne til dannelse av Fedrelandslaget var Norges første statsminister Christian Michelsen (Venstre) og Fridtjof Nansen?

Laget ble stiftet for å demme opp mot den kolossale, røde flodbølgen som skyllet inn over landet i 20- og 30-årene, og hadde på sitt beste ca. 100.000 medlemmer. I spissen for den røde flodbølgen var Johan Nygaardsvold, Martin Tranmæl og den senere «landsfader» Einar Gerhardsen.

De offiserene som i mellomkrigsårene påpekte at landet brude styrke sitt forsvar, kalte Dagbladet en fascistregjering, og at mange ikke behøvde kanoner for å begå selvmord.

De første «fascistene» som kom i ildlinjen var oberst Birger Eriksen og løytnant August Bonsak på Oscarsborg festning, natten til 9. april 1940! I fellesskap klarte disse «fascistene» med noen skrotkanoner fra Krim-krigens dager å skyte Tysklands stolthet, panserkrysseren «Blücher» i senk. Denne maritime seier reddet dagen for Storting og styringsverk, som flyktet fra sitt ansvar i vill panikk.

Etter krigen ble utrolig nok oberst Eriksen, gransket to ganger. I sin siste rapport skrev granskningskommisjonen: «Kommissjonen finner at det ikke er grunn til å gjøre rettslig ansvar gjeldende i anledning av overgivelse av festningen på det tidspunkt den fant sted».

I Aftenposten 8. juni 1990 hadde kommandørkaptein Odd T. Fjeld en krass artikkel der han bl.a. skrev: «Det var oberst Eriksen som i strid med instruksen og uten ordre åpnet ild for effekt mot inntrengende, ukjente fartøyer». Fjeld skrev videre: «Det var på privat initiativ og for innsamlede midler at oberst Eriksens urne ble flyttet til æreskirkegården på Vår Frelsers gravlund i oktober 1977. Regjeringen den gang var ikke interessert i å gi et bidrag til dette».

Etter krigen ble løytnant August Bonsak dømt som landssviker og kastet i fengsel. Ikke fordi han sammen med 200.000 andre «gode nordmenn» hadde jobbet på tyskeranlegg, men fordi han under krigen — etter sin overbevisning — ble medlem av NS.

Tyskerne var mer rause. Da Bonsak, under krigen, jobbet i en leir på Østlandet, sendte leirkommandanten bud etter ham for at han skulle få hilse på en tysk general som var på besøk: «Herr general, får jeg lov å presentere den norske løytnanten som kostet Tyskland 165 mill. gylne riksmark og vårt stolte flaggskip «Blücher».

Løytnant Bonsak fikk lov å dø i fattigdom og skam. Slik hedrer «de gode nordmenn» sine krigshelter.

O. Nygaard